

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

תוכן עניינים

- א. אין ירושלים נפדית אלא בצדקה.....
1.....
- ב. אמר ליה שלום עליך רבי ומורי.....
1.....
- ג. מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים.....
2.....

דף צח.

א. אין ירושלים נפדית אלא בצדקה

חייבין אנו להזהר¹ במצות צדקה יותר מכל מצות עשה², שהצדקה סימן לצדיק זרע אברהם אבינו שנאמר (בראשית יח פסוק יט) **כִּי יִדְעֶתְיוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יַעֲוֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בִּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְגו',** וכל הזהיר בה מעידה עליו שהוא מזרע אברהם זרע ברכ ה'³, ואין כסא ישראל מתכונן ודת האמת עומדת אלא בצדקה שנאמר (ישעיהו נד פסוק יד) **בְּצִדְקָה תִּפְוֶנְנִי, וְאִין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין אֵלָא בְּצִדְקָה שְׁנֵאמַר (שם א פסוק כז) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה וְשִׁבְיָהּ בְּצִדְקָה.**

ב. אמר ליה שלום עליך רבי ומורי

¹ רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק י הלכה א
² שהתורה הזהירה עליה כמה פעמים וגם יש בה ב' לאוין וכנ"ל פ"ז ה"א ב' ועוד שלפעמים אפשר שיבא לידי שפיכות דמים שימות העני המבקש אם לא יתן לו מיד כעובדא דנחום איש גס זו [בתענית כ"א ב'] וגם אחז"ל גדולה צדקה יותר מכל הקרבנות וכל העושה צדקה ומשפט כאילו מלאו לכל העולם חסד ואמרו צדקה וגמילות חסדים שקולין כנגד כל מצות שבתורה וזוכה לבנים ת"ח ובעלי עושר וכבוד ומן הפרומות שאדם נותן לצדקה עושין לו מזה מלבוש לעוה"ב שמגין עליו כשריון והיא מוציאתו מדינה של גיהנם. דרך אמונה שם א
³ טור י"ד רמז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

כבר התבאר במסכת ברכות דף כז: לא יתן⁴ שלום לרבו ולא יחזיר לו שלום, כדרך שאר העם, אלא שוחה לפניו ואומר לו ביראה ובכבוד שלום עליך רבי⁵, ואם נתן לו רבו שלום, אומר לו⁶ שלום עליך רבי⁷ ומורי⁸. וכן נוהגין⁹.

ואם אינו נותן שלום לרבו, כשרבו עובר לפניו, הרי זו דרך בורות¹⁰. אך אין צריך ללכת לרבו לומר לו שלום, ואדרבא יש מעלה שאם אינו נצרך לרבו, מתחבא מפניו.

גם במכתב שכותב לרבו צריך להקפיד בכללים אלו.

דף צח:

ג. מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים

חובתינו. שאנו מצפים כל יום ויום¹¹ ממש לישועה דרך נס, והקב"ה שהוא בעל הרחמים ומכיר צערינו בגלותינו יחיש גאולתינו וירחם עלינו, וסדרי הגאולה או הזמן לא קבלנו בדיוק. ומי שיודע לא מספר ומי שמספר לא יודע. וכן אנחנו לא נכנים עצמנו לקבוע אם מלחמת גוג ומגוג היא לפני משיח או אחריו, דבר אשר הנשר הגדול הרמב"ם בסוף הלכות מלכים לא הכריע בזה, וכן אם מלכות אדום או ישמעאל יתגברו, והסדר היאך ינקום

⁴ שו"ע יו"ד רמב טז

⁵ בב"ק (דע"ג ב') שאילת תלמיד לרב שלום עליך רבי ומורי וברמב"ם (פ"ב ה"ג מה' עדות) תכ"ד כדי שאילת תלמיד לרב ולא הזכיר שיעורו בודאי דסמך על מ"ש כאן בה' ת"ת דהיינו שלום עליך ר' והא בב"ק מבואר דהשיעור שלום עליך רבי ומורי ואולי דהיה להרמב"ם גירסא אחרת וחדוש שלא העירו מזה האחרונים. חי' רע"א שם. ועיין מש"כ נ דרים פו.

⁶ כמבואר כאן בגמ' ביאור הגר"א שם לח

⁷ עיין ש"ך כה

⁸ והטעם דכל שמשיב שלום דרכו להוסיף קצת. ט"ז שם ה

⁹ ויש אומרים שאין לתלמיד לשאול בשלום רבו כלל מחמת רוב מורא, ואסמכוה אקרא דאיוב (כט, ה) ראוני נערים ונחבאו. ואנו נוהגין כסברא ראשונה. רמ"א ולבוש שם.

¹⁰ פ"ת שם יא

¹¹ תשובות והנהגות כרך ד סימן שכח ועיי"ש מש"כ על מצבינו היום בארץ הקודש האיד נגדיראו ואיך נתייחס לעניי המדיניות והממשלה ומה היה דעת הגר"א בקול התור על העבודה בימינו בארץ הקודש.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

ה' נקמתו מהעמים אשר ציערו את בית ישראל ושתקו בצרתם, בכל זה דרכי ה' נסתרות,

ואנחנו נמשיך בדרך חז"ל "מה יעשה אדם בחבלי משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים", וגם פה בארץ הקודש נרחיב בס"ד את גבולי הקדושה ובמיוחד ללחום נגד הס"מ ובפרט בעיר הקודש, וזהו זכות גדולה מאד גם לאחינו שבגולה לעזור לנו בזה,, ובזה נינצל ממלחמת גוג ומגוג ומצער חבלי משיח וכמבואר ב"קול התור", שבזה אנו עוסקים באתחלתא דגאולה¹². ואם נעבוד במסירות נפש, ה' יהיה בעזרינו ונזכה בקרוב למשיח צדקינו אמן. ע"כ.

ומר הא תורה והא גמילות חסדים אמר [ליה] שמא יגרום החטא כדרבי יעקב בר אידי דרבי יעקב בר אידי רמי כתיב והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך וכתיב ויירא יעקב מאד ויצר לו שהיה מתיירא שמא יגרום החטא כדתניא עד יעבר עמך ה' זו ביאה ראשונה עד יעבר עם זו קנית זו ביאה שניה אמור מעתה ראויים היו ישראל לעשות להם נס בביאה שניה כביאה ראשונה אלא שגרם החטא וכן אמר רבי יוחנן ייתי ולא איחמיניה אמר ליה ריש לקיש מאי טעמא אילימא משום דכתיב כאשר ינוס איש מפני הארי ופגעו הדב [ובא הבית] וסמך ידו על הקיר ונשכו הנחש בא ואראך דוגמתו בעולם הוה בזמן שאדם יוצא לשדה ופגע בו סנטר דומה כמי שפגע בו ארי נכנס לעיר פגע בו גבאי דומה כמי שפגעו דב נכנס לביתו ומצא בניו ובנותיו מוטלין ברעב דומה כמי שנשכו נחש אלא משום דכתיב שאלו נא וראו אם ילד זכר מדוע ראיתי כל גבר ידיו על חלציו כיוולדה ונהפכו כל פנים לירקון מאי ראיתי כל גבר אמר רבא בר יצחק אמר רב מי שכל גבורה שלו ומאי ונהפכו כל פנים לירקון אמר רבי יוחנן פמליא של מעלה ופמליא של מטה בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא הללו מעשה ידי והללו מעשה ידי היאך אאבד אלו מפני אלו אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי רהיט ונפל תורא ואזיל ושדי ליה סוסיא באורייה:

אמר רב גידל אמר רב עתידין ישראל דאכלי שני משיח אמר רב יוסף פשיטא ואלא מאן אכיל להו חילק ובילק אכלי להו לאפוקי מדרבי הילל דאמר אין משיח לישראל שכבר אכלוהו בימי חזקיה אמר רב לא אברי עלמא אלא לדוד ושמואל אמר למשה ורבי יוחנן אמר למשיח מה שמו דבי רבי שילא אמרי שילה שמו שנאמר עד כי יבא שילה דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו דבי רבי חנינה אמר חנינה שמו שנאמר אשר לא אתן לכם חנינה ויש אומרים מנתם בן חזקיה שמו שנאמר כי רחק

¹² [ובעיקר רעיון זה לדמות שיש לשלמון הערב רב שייכות לגאולתינו, ראה במה שהבאנו בח"ב סימן ק"מ ממרן הגריז"ם זצ"ל [הגאב"ד דבריסק] שהאריך לברר שהוא עוון חמור מאוד וביסס הדברים היטב ע"ש].

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

ממני מנחם משיב נפשי ורבנן אמרי חיוורא דבי רבי שמו שנאמר אכן חליינו הוא נשא ומכאבינו סבלם ואנחנו השבנהו נגוע מכה אלהים ומענה אמר רב נחמן אי מן הייא הוא כגון אנא שנאמר והיה אדירו ממנו ומשלו מקרבו יצא אמר רב אי מן הייא הוא כגון רבינו הקדוש אי מן מתיא הוא כגון דניאל איש המודות אמר רב יהודה אמר רב עתיד הקדוש ברוך הוא להעמיד להם דוד אחר שנאמר ועבדו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם הקים לא נאמר אלא אקים אמר ליה רב פפא לאביי והכתיב ודוד עבדי נשיא להם לעולם כגון קיסר ופלגי קיסר:

דרש רבי שמלאי מאי דכתיב הוי המתאווים את יום ה' למה זה לכם יום ה' הוא חשך ולא אור משל לתרנגול ועטלף שהיו מצפין לאור אמר ליה תרנגול לעטלף אני מצפה לאורה שאורה שלי היא ואתה למה לך אורה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

